

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1898/2022
29.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић, Иване Рађеновић, Татјане Матковић Стефановић и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Јовановић, адвокат из ..., против туженог Града Бора, кога заступа Градско правобранилаштво Града Бора, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Вишег суда у Зајечару Гж 287/21 од 20.08.2021. године, у седници одржаној 29.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Вишег суда у Зајечару Гж 287/21 од 20.08.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Вишег суда у Зајечару Гж 287/21 од 20.08.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П 527/20 од 28.01.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да тужиљи на име накнаде штете због уједа змије од 17.07.2017. године исплати на име нематеријалне штете за претрпљене физичке болове износ од 100.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 100.000,00 динара, укупно износ од 200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 28.01.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да тужиљи на име накнаде штете због уједа змије од 20.07.2020. године исплати за претрпљене физичке болове износ од 100.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 100.000,00 динара, укупно износ од 200.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 28.01.2021. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 75.468,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Вишег суда у Зајечару Гж 287/21 од 20.08.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у делу става другог изреке којим је тужени обавезан да тужиљи накнади нематеријалну штету за претрпљени страх. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда

у ставу првом изреке тако што је одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да јој накнади нематеријалну штету због уједа змије дана 17.07.2017. године, у делу става другог тако што је делимично усвојен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете због уједа змије од 20.07.2020. године исплати за претрпљене физичке болове износ од 70.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 28.01.2021. године, док је за већи износ од досуђеног, а до траженог износа од 100.000,00 динара за износ од још 30.000,00 динара, тужбени захтев одбијен као неоснован, као и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке тако што је обавезан тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 66.268,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију побијајући је у одбијајућем делу због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној применом члана 404. ЗПП.

Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужиље, ради уједначавања судске праксе у погледу домашаја Уредбе о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године („Службени гласник Републике Србије“ број 38/20) на материјално правни рок застарелости, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је одлучено као у ставу првом изреке.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. ЗПП Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиље није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиљу је дана 17.07.2017. године, ујела змија за десно стопало, док је водила краве на пашу у селу Колима хитне помоћи је превезена у болницу у Бору где је збринута адекватном терапијом. Болничко лечење је трајало од 17.07.2017. године до 24.07.2017. године, када је изашла из болнице наставила је са терапијом. Вештачењем је утврђен интензитет и трајање претрпљених физичких болова и претрпљеног страха. Други ујед змије се догодио дана 20.07.2020. године, када је тужиљу за десну шаку ујела змија отровница-поскок, док је скупљала траву у свом сеоском домаћинству у селу Приватним возилом је кренула из села када је срела возило хитне помоћи одакле је санитарским возилом превезена у болницу у Бору где је збринута адекватном терапијом. Болничко лечење трајало је од 20.07.2020. године до 24.07.2020. године, а након отпуштања из болнице услед узнемирености јер јој се ујед змије догађа други пут користила је терапију коју је преписао психијатар. Вештачењем је утврђен интензитет и трајање претрпљених физичких болова и претрпљеног страха због уједа змије 17.07.2017. године и 20.07.2020. године. Тужиља је поднела тужбу 11.09.2020. године, ради накнаде нематеријалне штете (за претрпљене физичке болове и страх) настале услед два случаја уједа змије .

На основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле и обавезао тужени Град Бор да јој накнади нематеријалну штету за претрпљене физичке болове, као и за страх због уједа змије дана 17.07.2017. године и дана 20.07.2020. године, налазећи да је неоснован приговор туженог о застарелости потраживања накнаде штете због уједа змије настале јула месеца 2017. године јер се рок застарелости из члана 376. став 1. ЗОО продужава за онолико колико је трајало ванредно стање у складу са Уредбом о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године. Даље налази да је Град Бор, као јединица локалне самоуправе, у складу са чл. 2. Закона о комуналним делатностима дужан да уређује и обезбеђује потребне услове за обављање комуналних делатности и њихов развој, док је у тач. 14. наведеног члана посебно предвиђено да у комуналне делатности од општег интереса спада и делатност зоохигијене. Такође, одредбом чл. 20. ст. 1. тач. 5. Закона о локалној самоуправи прописана је обавеза општина, да преко својих органа, у складу са уставом и законом уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности, које су наведеним чланом таксативно набројане, али се оваквим навођењем исте не исцрпљују, већ се прописује и обавеза општина на обезбеди услове за обављање и осталих комуналних делатности, у складу са посебним прописима, у овом случају Закона о комуналним делатностима.

Другостепени суд налази да првостепени суд није правилно применио материјално прво када је нашао да је неоснован приговор туженог о застарелости потраживања, због уједа змије од 17.07.2017. године, јер се одредба члана 1. Уредбе о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године, односи на процесне рокове за подношење иницијалних аката у судским поступцима, а не на рокове застарелости. Према мишљењу другостепеног суда правилна оцена приговора застарелости подразумева утврђење чињенице када је штета настала и када је оштећени сазнао за штету, имајући у виду да је на основу налаза и мишљења вештака-хирурга утврђено да је због уједа змије који се десио 17.07.2017. године тужила трпела физичке болове у трајању од 14 дана, другостепени суд закључује да управо од тада почиње да тече рок застарелости тужилиног потраживања сагласно члану 376. став 1. ЗОО. С обзиром на то да је тужила поднела тужбу ради накнаде нематеријалне штете 11.09.2020. године, другостепени суд је оценио да је тужилино потраживање нематеријалне штете због догађаја који се десио 17.07.2017. године застарео применом члана 376. став 1. ЗОО. Такође, по мишљењу другостепеног суда, првостепени суд је приликом одређивања висине накнаде штете за физичке болове које је претрпела тужила због уједа змије 20.07.2020. године, погрешно применио материјално право, па је оценио да је правичан износ накнаде за претрпљене физичке болове 70.000,00 динара, док је до траженог износа од 100.000,00 динара за исплату још 30.000,00 динара, одбио као неоснован тужбени захтев.

По оцени Врховног касационог суда неосновано се ревизијом тужиле указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је усвојио приговор застарелости потраживања.

Чланом 1. Уредбе о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године („Службени гласник Републике Србије“ број 38/20) је прописано да рокови за подношење тужбе у парничном поступку, приватне тужбе у кривичном поступку, предлога за покретање ванпарничног поступка или поступка извршења и обезбеђења, подношење тужбе у управном спору и подношење уставне жалбе престају тећи за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020.

године, дакле наведена одредба се односи на процесне рокове за подношење иницијалних аката у судским поступцима, а не на рокове застарелости који су по својој природи материјално правни рокови прописани материјално правним прописима у конкретном случају Законом о облигационим односима.

Одредбом члана 376. став 1. ЗОО прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило. Наиме, како тужиља потражује накнаду нематеријалне штете због уједа змије који се десио 17.07.2017. године услед чега је трпела физичке болове у трајању од 14 дана, а тужба у овој правној ствари је поднета 11.09.2020. године, то је потраживање накнаде штете због догађаја који се десио 17.07.2017. године застарело, сходно члану 376. став 1. ЗОО. Такође, при одређивању висине накнаде штете за ујед змије од 20.07.2020. године по оцени Врховног касационог суда другостпени суд је правилно применио материјално право из одредбе члана 200. ЗОО јер је сврха новчане накнаде да се тужиљи пружи сатисфакција за штету коју је претрпела услед задобијене повреде, односно да прибављањем материјалних и духовних добара успостави нарушену психичку равнотежу у мери у којој је то могуће, али да се истом не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Осим тога, ревизијом се посебно не оспорава висина досуђене накнаде нематеријалне штете настале због овог (другог) штетног догађаја.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић